

МОРОЗ Ярослав

*курсант 153М навчальної групи
факультету забезпечення державної
безпеки Київського інституту
Національної гвардії України*

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ І РОЛІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

У контексті сучасних геополітичних викликів, з якими стикається Україна, питання забезпечення громадського порядку на деокупованих територіях набуває особливої актуальності та значущості. Національна гвардія України, як важливий елемент системи національної безпеки, відіграє ключову роль у цьому процесі. Однак, визначення конкретного місця і ролі Національної гвардії в системі забезпечення громадського порядку на звільнених територіях супроводжується низкою проблемних аспектів, які потребують ґрунтовного аналізу та вирішення.

Складність даного питання обумовлена унікальністю ситуації, в якій опинилася Україна, відсутністю усталених міжнародних практик щодо реінтеграції деокупованих територій, а також необхідністю балансування між забезпеченням безпеки та дотриманням прав і свобод громадян. Крім того, діяльність Національної гвардії у цьому контексті має узгоджуватися з діями інших силових структур та органів державної влади, що додатково ускладнює процес визначення її чітких функцій та повноважень.

У цьому дослідженні вкрай важливо зосередити увагу на ключових проблемних аспектах, пов'язаних з визначенням місця і ролі Національної гвардії України в системі забезпечення громадського порядку на деокупованих територіях.

В сучасний період розвитку інституту Національної гвардії України, а особливо дослідження місця і ролі сил Національної гвардії України у забезпеченні громадського порядку на деокупованих територіях є досить важливим та малодослідженим питанням. Тому, в першу чергу, проблемні аспекти необхідно розділити на групи. Проблемні аспекти визначення місця і ролі Національної гвардії України у забезпеченні громадського порядку на деокупованих територіях поділяється на:

1. Правові аспекти, які включають в себе:

- колізії та прогалини в законодавчій базі, а саме відсутність чіткого законодавчого регулювання діяльності НГУ на деокупованих територіях, а також необхідність обов'язкового узгодження повноважень з іншими силовими структурами;

- проблеми юридичного характеру, а саме визначення меж повноважень НГУ в умовах перехідного періоду на деокупованих територіях, додатково

потребує узгодження діяльності з місцевими органами влади, які можуть бути в процесі відновлення.

2. Організаційні аспекти, до яких відносяться:

- структурна адаптація, яка в свою чергу поглинає в собі необхідність формування спеціалізованих підрозділів НГУ для роботи на делкупованих територіях, також проблеми координації дій з іншими силовиками та міжнародними організаціями;

- кадрове забезпечення, містить в собі потребу в спеціальній підготовці персоналу для роботи в специфічних умовах деокупованих територій, ще вирішення питань мовної та культурної компетентності персоналу НГУ.

3. Практичні аспекти включають в себе:

- забезпечення безпеки на деокупованих територіях, що полягає в таких діях як протидія диверсійним групам та залишкам окупаційних сил, а також розмінування територій та забезпечення безпеки цивільного населення;

- відновлення довіри населення відбувається за таким принципом як подолання можливої недовіри з боку місцевого населення до українських силових структур, також є необхідність балансування між забезпеченням безпеки та дотриманням прав людини.

4. Соціально-психологічні аспекти:

- робота з населенням включає в себе необхідність враховувати психологічний стан населення, яке пережило окупацію, а ще важливість проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед місцевих жителів.

- психологічна підтримка підрозділів НГУ.

5. Міжнародно- правові аспекти:

- відповідність міжнародним стандартам включає в себе- необхідність забезпечення діяльності НГУ відповідно до міжнародних норм прав людини та гуманітарного права, і ще можлива співпраця з міжнародними організаціями (ООН, ОБСЄ) у питаннях забезпечення правопорядку;

6. Інформаційна безпека включає в себе:

- комплекс заходів з протидії дезінформації, інформаційним викликам та загрозам, яка в свою чергу поділяється на необхідність боротьби з дезінформацією та забезпечення інформаційною підтримкою підрозділи НГУ.

Список використаних джерел:

1. Жбанчик А. В. Напрямки розвитку взаємодії Національної гвардії України з Міжнародною асоціацією жандармерії та воєнізованих сил поліції (ГІЕР). Правові та організаційні засади забезпечення державою правоохоронної функції: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Дніпро, 30 жовтня 2018 р.). Дніпро: ДДУВС, 2018. С. 78–80.

2. Кривенко О. В. Нормативно-правове регулювання розвідувального забезпечення Національної гвардії України. Честь і Закон, 2020, 2.73: 129-134.

3. Шевченко С.І. Деякі особливості визначення поняття публічної безпеки та порядку // Наукові пошуки у III тисячолітті: соціальний, економічний та гуманітарний виміри: Зб. матер. Міжнар.наук.-практ.конф. (м. Кіровоград, 22-23 квіт. 2016 р.). Кіровоград: КОД, 2016. С. 249-251.

4. Пономарьов С. П. Поняття та зміст громадського порядку: проблеми охорони. Право.ua. 2015. No 2. С. 54–57.

5. Забезпечення громадської безпеки підрозділами Національної гвардії України: організаційно-правовий аспект: монографія / Д. Ю. Толстоносков та ін. – Київ, 2023. 174 с.